

Føroya Sosial-Demokrat

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 6

Lýsingarprisur fyri mun: 20 øyru á
1. síðu, 15 øyru á 3. og 4. síðu

Mánadagin 16. februar 1953

Bladið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 3,20 + porto um fjórðingsárið

26. árg.

Sakin um

500 kr. í minstuløn farin til dóms

Fiskimenn siga, at teir nú hava fingið nakrar krónur frá Lönjavningsgrunninum sum uppiðskoyti til hinar 390 kr. um mánaðin fyri árið 1951. Teir spyrja nú, um hetta er alt.

Vit kunnu siga frá, at tann sakin, sum Suðuroyar Fiskimannafelag hev-

ur reist við kravi um 500 kr. um mánaðin, er farin til dóms, og at dómurin fellur ein av teim allrafyrstu dögnum.

Ísfiskurin

Gulldrangur og Grunningur skuldu selja hvør sínar 800 ks. í gjár. Annars eru á veg til marknaðin Nordlýsi við 320 ks. Westward Hoo 600 ks. og Havgásin 750 kit.

Grindin í Hvannas. slapp

Seinapartin hósdagin sóðu Viðingar grind fyri Eiðisvík. Hon varð ríkin á Hvannasund, men ov myrkt var at halda henni til. Etlarin var at goyma hana, men longu millum 12-1 um náttina slapp hon. Menn mettu hana til 150 hvalir.

Úr Fuglafirði

Seinasta leygardag fekk Norðheim 14000 pund eina setu á Mýlingsgrunni. Sama dag fekk Mazeppa 9000 pund.

Eisini fríggjadaginingu bátarnir nógvan fisk. Gulldrangur, ið hevði 836 ks. inni leygardagin lá fyri veður og fór ikki niður fyrr enn mikudagin.

Danbjørg fer frá

J. H. Danbjørg fer nú brátt at geva seg frá sum formaður fyri Suðuroyar Fiskimannafelag, og lata Erlendur Patursson verða forráðari fyri øllum føroyskum fiskimonnum.

Innlímanin av S. F. í F. F. kann tó ikki gjøgnumførast fyrr enn fundir hava verið í øllum byggunum í Suðuroy, og fiskimenn góðkenna ta skipan, sum ætlanin er at seta í gildi í samband við samgonguna.

UPPGERÐI FYRI 1951 IKKI KOMIÐ ENN

I seinasta blað hövdu vit grein um skeivleikan viðv. uppperðunum hjá fiskimonnum. Nakrir, ið hetta hava lisið, siga nú, at teir vóru á fiskaveiðu í 1951 og hava onga uppperð fingið enn.

Teir vita einki um túrurin gav undirskot, ella um teir eiga nakað til góðar.

Munnu hesir menn ynskja at fara aftur fyri nettosáttmála?

KLAKKSVÍKAR- TÍÐINDI

Útróðurin

Mánadagin vóru 18 bátar úti. Fiskiskapurin lá frá 1600—1200 pd. Týsdagin vóru bátarnir eisini úti men fiskiskapurin var slakur. Mikudagin var vána veður og eingir bátar úti. Hósdagin var veðrið frægari men bátar ið vóru úti henda dag fingið heilt litlan fisk, niður í 1000 pund. Grunningur liggur til á Stongunum og tekur fisk.

Onnur tíðindi

»Tjaldrið« kom fríggjadagin. Skal lossa 80 tons her og taka nakað av fiski niður við. »Polo« er á veg upp úr Onglandi við kolafarmi. »Kyrja« steinur, hevur verið á sleipistøð. »Eyðbjørg« er nú upp farin. »Liebingen«, týskur trolari, kom á Klakksvík mikudagin og fór av stað aftur sama kvöldið.

Illoðrið

Ið var legvannáttina í næstseinastu viku, valdi nógvan skaða her norðuri. Ravmagnsljósið var burtur í nakrar tímar, men hetta hendir ikki so sjáldan tá vindur er. Enskir trolarar ið hövdu ligið úti í tí ringa veðrinum lótu illa at. Hin mánadag komu tveir inn og hövdu teir mist bátarnar og fingið aðrar smáskadar. Av Viðareiði frættist at tákíð var rivið av einum hoyggjshúsi av storminum og aðrir smáskadar vóru eisini hendir.

Arbeiði

Nú tykist verða betur við arbeiði enn fyrr í vetur. 20—25 bátar faast við útróður, og um ikki altíð nógvur fiskur fæst so verður ta nakað í kemur uppá land tá saman um kemur. Hýsan og rudið verður sum vanligt flutt til Onglands meðan torskurin verður saltaður. Á vestursíðini er farið at kykna. Her avreiða einir 10 bátar, ið eisini skaffa arbeiði til fleiri menn. Fleiri av reiðarunum eru nú farnir undir fiskapacking.

Nökur hús standa í gerð, og hjá kommununi, ið nú fíggjarliga her seg betur, arbeiða nakrir menn.

Ólhúsið er reist, og skjótt verður grundarsteinur lagdur undir Sjómannsheimið.

MENTO MORI!

Brøgd kallar Erlendur Patursson tað ótroystiliga fyri reikningararbeiði fyri at fáa Føroya arbeiðsmenn at fylkjast við teimum dansku starvsfelögum sínum, sum føroyingar hava fullan og óskerðan rætt til sum borgarar í einum og sama ríki. — Brøgd, ája.

Vit lata veruleikan tala: Føroya læknar nýta alm. dansk Lægeförening at seta teirra lönir og annað gott.

Føroya lærarar eru limir í Danmarks lærerforening, sjúkasystrarnar í Dansk Sygeplejerskab, tær fáu ljósmammurnar, ið tingið slapp at sita í

Hoyrík

tekur fisk inni á Skálafjörðinum.

Dansk Jordemoderforening.

Føroya böndur eru rætt nú innlimaðir í Dansk andels gödningsforening, men pynta úttaná við spjaldrinum: Føroya töðfelag.

Erlendur P. er limur í danskum felag, har hann rekur sær fyrimunir heim.

Ein — bert ein stættur má og skal ikki inn, sigur tað liberala blaðið Tingakrossur, Føroya arbeiðsmaður.

Hans Kink kallar liberalismuna fyri tann stóra mannadeyðan.

+

Hjálpin til tey neyðstøddu í Hálendi

Roynt hevur verið eftir förimuni at senda so nógv og skjóta hjálp til tey neyðstøddu í Hálendi sum gjørligt.

Peningurin, ið kom inn, tá ið Kvinnufelagið seinasta sunnudag framfórði ein part av sjónleikinum »Barsilstovan« saman við øðrum undirhaldi — umleið 300 kr. — varð latin til Hálendshjálpin. Eisini hevur Kvinnufelagið sent nakað av klæðum.

Eftir áheitan frá Reyða krossi fóru læraraskúlanæmingarnir í nærum hvørt hús í Havn at biðja tómar sekkir til Hálendshjálpin. Í 7 tímar eydnadist tað teimum at savna saman umleið 6000 sekkir, ið fóru til Danmarkar við Tjaldrunum týsdagin. Úr Danmark fóru teir við flogfari til Hálends. Umframt tað, ið læraraskúlanæmingarnir savnaðu saman, mundi koma minst líka nógv frá øðrum bygnum, ið hövdu so gott samband, at sekkirnir frá teimum kundu koma við Tjaldrunum.

Allar avrokningar ígjøgnum F.F.ella S.F.

Allir kenna, hvussu torført tað mangan hevur gingist fiskimonnum við avrokningunum. Ein óhugnalig søga, ein dýpur mynd av stóðu fiskimannsins í dag.

Fyri at greiða henda spurning fiskimonnum til miklan bata, legði javnaðarflokkurin á tingi fram uppskot um, at allar avrokningar hjá fiskimonnum skuldu fara gjøgnum annað teirra felag, annaðhvørt Føroya Fiskimannafelag ella Suðuroya Fiskimannafelag.

Hetta vildi fríggjort fiskimannin og tryggjað honum at fingið tað, ið hann átti. Tað vildi tikið burtur alla ta ósemju, sum hevur verið millum reiðaran og fiskimenn um uppperðina og spart öll tey sakarmál, sum hava verið um hetta.

Vert er at minnst, at eisini hetta uppskot feldu sambandsmenn og fólkaflaksmenn.

ÚR VÁGI

Stórus vindskæði. — Skattapro-sentið 11.

I hinum ræðuliga ódnarveðrinum fríggjakvöldið 30. jan. og náttina til leygardagin 31. jan. hendi stóruskæði uppá telefon og ravmagn. O. u. 40 telefonsteyrar millum Porkeri og Lopra brotnaðu. Somuleiðis brotnaðu o. u. 20 ravmagnsteyrar. I Vági lógu henda sama leygarmorgun telefonsteyrar, ravmagnsteyrar og træðir hvørt um annað, so illa var fram komandi eftir gótunum. Telefonin verður ikki liðug afturgjörd fyrr enn seinast í mánaðinum og eina viku tók at fáa ravmagn ið aftur í rættlag.

Skattalikningin er liðug. Skattainntøkan 3.753.600 kr. I fjór var skattainntøkan o. u. 400.000 kr. hægri. — Skattapro-sentið er 11.

Suðuroyggin illa stødd við samband. Eingin málráður — vánaligir akvegir

Málráðurin er avkvettur og akveg hava vit ongan, skrivur ein Suðuroyngur til okkara. Viðari sigur hann:

Fjarrit koma norðan eftir, men sleppa ikki longri enn til Tvøroyri, tí Landsstýrið hevur kvett málráðin millum Øravík og Hov. Fjarritini nýðast tessvegna at liggja á Tvøroyri, inn til Smiril kann föra tey til Vágs. Tá ið tey koma til Porkeris ella Hovs, eru tey viku gomul.

Við øðrum orðum kunnu vit siga, at eitt fjarrit nýtir somu tíð millum Havnina og Porkeris, sum eitt annað fjarrit t. d. úr Keypmannahavn nýtir til at ferðast tíggu ferðir kring um verðina.

Føroyingar tykjust í dag vera framúrsmenn tann övugta vegin. Her gongur alt ta skeivu leiðina — við mikklari ferð — í avgrundina.

Sörvingar

hava í hyggju at keypa Álv frá Fiskaribankanum fyri umleið 75.000 krónur.